

Fullständiga svar på frågorna om **prioriteringar** och **utvecklingsfinansiering**

Pandemin har lett till en tillbakagång i utvecklingen på flera områden. Fattigdom och hunger ökar, jämställdheten backar och demokratin är under hot i många länder. Samtidigt pågår klimatkrisen och konflikter runt om i världen.

Vilka områden anser ditt parti att det är viktigast att fokusera på/prioritera i det svenska biståndet för att det ska göra störst skillnad för människor som lever i fattigdom och förtryck?

Både utvecklingsbistånd och humanitärt bistånd är viktiga delar som hänger ihop. Områden som jämställdhet, demokrati och klimat är centrala.

Det finns också annat än bistånd som är viktigt inom utvecklingspolitiken, som t.ex. att Sverige driver på Human rights due diligence och ett stopp för skatteflykt och skatteundandragande.

Vi behöver öka och förbättra klimatbiståndet, och få till stånd en hållbar matproduktion som kan stå emot klimatförändringarna. Vi behöver öka möjligheterna för att klimatanpassningsåtgärder kan genomföras överallt i världen. Men behoven är akuta på flera områden. Fler än någonsin lever på flykt, fattigdomen är enorm och hungern ökar från vad som redan var alarmerande nivåer. Det svenska biståndet måste hjälpa utvecklingsländerna att ta sig ur dessa akuta lägen och ge dem resurserna att själva stärka sina ekonomiska säkerhet och tillgång till mat. Miljöpartiet vill värna om såväl det långsiktiga utvecklingsbiståndet som det humanitära biståndet. Det ökade behovet av humanitärt stöd ska inte ställas mot det långsiktiga och förebyggande utvecklingsbiståndet utan båda behövs.

För att nämna några områden med avgörande betydelse:

Främja jämställdhet och ett tydligt barnrättsperspektiv.

Investeringar i jordbruk för att säkra mattillgång och tillgång till WASH.

Ekonomiskt och tekniskt stöd till utvecklingsländer för att genomföra klimatåtgärder och att anpassa sina samhällen till klimatförändringarna.

Uppbyggnad och stärkande av demokratiska styrelseskick, fria politiska partier, folkrörelser, civilsamhällesorganisationer och fackföreningar.

Stödja uppbyggnaden av samhällsinstitutioner som ger förutsättningar för att det ska kunna finnas välfungerande, oberoende och rättssäkra institutioner.

Medverka till kapacitetsutveckling och bygga upp sociala trygghetssystem.

Vi vill fokusera utvecklingsbiståndet till 3 områden för att det ska kunna göra så stor skillnad som möjligt. Centerpartiets prioriterade områden är:

1. Ge bistånd för hållbara jobb

Det behövs fler riktiga jobb i världen med bra arbetsvillkor. Möjligheterna till ett eget arbete och en egen inkomst är den viktigaste vägen ur fattigdom, inte minst för kvinnor. Vi vill ge bistånd till att skapa fler hållbara jobb, med särskilt fokus på småföretagare, unga och kvinnor.

2. Satsa på klimatomställning och grön energi

Klimatet är vår tids största utmaning. Vägen ur fattigdom går för många människor genom en ökad effektivitet i jordbruket. De reformer som krävs för att växla upp effektiviteten i jordbruket måste vara klimatsmarta.

Samtidigt flyttar fler till städerna och till en livsstil som riskerar ge ett betydligt större klimatavtryck. Mer förnybar energi och energieffektivisering är centralt för att minska det. Vägen ut ur fattigdom är inte fossildriven, utan måste drivas av grön energi och kantas av biologisk mångfald,

3. Stötta demokratisk utveckling och rättsstatens principer

I dag hålls många människor kvar i fattigdom och ojämlikhet av korrupta politiker och tjänstemän, som inte har något intresse av demokratisk utveckling eller en rättsstat där alla kan få rättvisa och upprättelse. Kvinnor och flickor drabbas ofta hårdast av bristen på rättvisa.

Vi vill därför att biståndet prioriterar satsningar på åtgärder som leder till demokrati och pålitliga rättssystem. Korruptionsbekämpning är viktigt och central.

Jämställdhet ska genomsyra alla tre prioriteringar.

Vi i Liberalerna lägger mycket vikt vid demokratibiståndet. För att framtiden ska bli ljusare för oss alla behöver varje människa växa upp i en stat med respekt för de mänskliga fri- och rättigheterna, och som FN uttryckt i artikel 21 hör rätten till fria val dit. Vi vill att Sverige ska jobba efter en mer-för-mer-princip och ge stöd i tid för att hjälpa de som kämpar för Demokratatin. Demokratatin bör vara ett övergripande mål både i den svenska utrikespolitiken och för biståndet, och vi måste minnas att demokratiutveckling får många positiva följd effekter också för fattigdomsbekämpning.

Moderaterna vill att det humanitära biståndet ska öka som andel av biståndet. Inte minst i ljuset av kriget i Ukraina och en potentiell global livsmedelskris krävs större ansträngningar för att lindra nöd och lidande, där kan svenskt humanitärt bistånd spela en avgörande roll.

Sverige ska också genom utvecklingsbiståndet aktivt bidra till att arbeta mot förtryck globalt och för mänskliga fri- och rättigheter. I detta ingår att stödja demokratiaktivister, stötta utvecklingsländers reformer för att stärka rättsstatens principer, och att stödja organisationer som arbetar för minoriteters rättigheter. Svenskt bistånd ska inte gå till att finansiera stater som inskränker mänskliga rättigheter och demokrati. I den grad biståndet kan bidra till fattigdomsbekämpning ska fokus ligga vid uppbyggnad av nationella institutioner i utvecklingsländer för att stärka äganderätten och för att främja uppbyggnad av inhemska kreditmarknader.

Kristdemokraterna står upp för att Sverige ska ha ett generöst bistånd och föra en modern, välfungerande och effektiv biståndspolitik.

Fattigdomsbekämpningen måste prioriteras i svenskt bistånd. Målet ska vara att varje år lyfta fler personer och samhällen ur fattigdom utan att befästa ett beroende av stöd från omvärlden. För att motverka fattigdomen i världen på ett effektivt sätt krävs en sammanhållen linje över flera politikområden som möjliggör för ekonomiska reformer i utvecklingsländer.

Att stärka demokratin och öka respekten för mänskliga fri- och rättigheter ska vara centrala mål för det svenska biståndet. Sverige ska stödja demokratikämpar och verka för stärkt yttrandefrihet och tankefrihet i länder där den begränsas. Demokrati och frihet är den bästa garanten för fred och säkerhet. Endast med varaktig och stabil demokrati som grund kan social och ekonomisk utveckling få hållbart fäste i samhällen.

Korruption är i många länder ett allvarligt utvecklingshinder. Biståndet behöver riktas för att bygga en rättsstat med en ansvarstagande offentlig förvaltning, och riktat stöd till organisationer i det lokala civilsamhället som verkar för att avslöja och motverka korruption. Fler svenska myndigheter bör kunna involveras i detta viktiga arbete.

Det är också viktigt att jämställdhetsarbetet stärks inom svenskt institutionsbyggande och myndighetsamverkande bistånd. Arbetet för att motverka tvångsäktenskap, barnäktenskap och kvinnlig könsstympning bör ges särskild prioritet.

Som ett led i att bekämpa fattigdom och hunger vill Kristdemokraterna att en större andel av biståndet avsätts till att stärka kooperativ och småskaligt jordbruk i låginkomstländer. Utöver tryggad livsmedelsförsörjning bidrar detta även till arbetstillfällen och inkomster för småskaliga producenter. Vidare bör Sverige stödja samarbetsländer i att ta fram strategier för ökad matsäkerhet, samt öka anslagen till WFP.

SD vill att Sverige fokuserar sitt bistånd till färre FN-organisationer. Stödet till UNHCR (FN:s huvudsakliga flyktingorganisation), WFP (som levererar mathjälp i krisområden) och UNICEF (FN:s barnfond) hör till de organisationer där vi vill öka biståndet just för att hjälpa människor i akut kris.

Låginkomstländernas förutsättningar att finansiera hållbar utveckling har ytterligare försvårats. Finansieringsgapet som fanns redan innan pandemin är nu ännu större. Förbättrad finansiering är avgörande för att kunna vända tillbakagången i utvecklingen som pandemin har resulterat i. Här är biståndet bara en av flera viktiga resurser. Skatteintäkter, skuldhantering och privata investeringar är också centrala.

Vilka förslag driver ditt parti för att se till att mer resurser når de mest utsatta och bidrar till hållbar utveckling?

Bl.a. en klimatpolitik där de rika länderna och de multinationella företagen tar sitt ansvar, ett additionellt klimatbistånd, ett arbete för jämställdhet där kvinnor i fattiga länder sätter dagordningen, att Sverige driver på för human rights due diligence, ökat stöd till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, tydligare globala regler för utländska investeringar och rättvisa handelsregler, ett stopp för skatteflykt och skatteundandragande, ett skarpare regelverk för vapenhandel, skuldavskrivningar samt en effektiv biståndspolitik som följer och slår vakt om biståndets principer.

Med tydliga mekanismer för transparens och antikorruption är biståndet ett viktigt redskap för att stärka demokratiska krafter, också i svåra miljöer.

Vi vill bland annat att Sverige ska ta initiativ till ytterligare skuldavskrivningar och vi vill se en total skuldavskrivning för låginkomstländerna. En sådan ska dock göras på ett ansvarsfullt sätt och med tydliga riktlinjer för att de frigjorda resurserna ska användas till insatser för att minska fattigdom.

Vi anser att klimatfinansiering är en skyldighet och ett redskap för att lösa ett gemensamt problem, och det är framför allt höginkomstländer som ligger bakom de utsläpp som driver på klimatförändringarna som drabbar fattiga och utsatta människor hårdast. Utvecklingsländerna ska få ekonomiskt och tekniskt stöd för att genomföra klimatåtgärder och för att anpassa sina samhällen till de klimatförändringar som redan uppkommit. Långsiktig och hållbar klimatfinansiering kräver nya och innovativa lösningar som inte är beroende av regeringars årliga budgetprocesser.

Biståndet räcker inte för att lösa de globala utmaningarna. Ska vi klara av att nå de globala målen måste biståndet i större utsträckning användas som en hävstång för att mobilisera andra utvecklingskrafter på marknader och i samhällen.

Stat och civilsamhälle krokas arm och det statliga biståndet tar en del av kostnaden samtidigt som detta växlas upp genom investeringar i tid och pengar från aktörer i det civila samhället. Denna hävstångseffekt behöver förstärkas. Och det gör också den hävstångseffekt som finansiering från näringslivet kan bidra med. Det kan handla om investeringar i förnybar energi, innovationer inom till exempel clean tech och för ett bättre klimat, att skapa hållbara jobb i utvecklingsländer samt att förbättra arbetsvillkoren. Vi vill se mer av den typen av investeringar, och fler projekt inom det svenska utvecklingssamarbetet där svenska företag är med som aktiva parter.

Samtidigt får vi inte glömma bort det viktiga bistånd som går till att stödja uppbyggnaden av rättvisa och transparenta skattesystem i utvecklingsländer, vi vill att en större andel av Sveriges bistånd ska gå till det.

De två saker som skärs mest på av regeringen i de biståndsavräkningar som nyligen gjorts är hållbar utveckling och demokratibistånd. Vi i Liberalerna håller inte med regeringen i dessa prioriteringar. Utöver att säkra att biståndet uppgår till 1% av BNI vill vi i Liberalerna som enda riksdagsparti se en värderingsbaserad utrikespolitik, där de långsiktiga målen prioriteras framför kortsiktiga nationella mål.

Vi står bakom FN-överenskommelsen om utvecklingsfinansiering, Addis Ababa Agenda för Action som slår fast att resursmobiliseringen måste ske lokalt genom att alla länder driver in skatt. I flera utvecklingsländer behöver skattesystemet förbättras betydligt.

Moderaternas uppfattning är att finansiering av hållbar utveckling som regel ska ske inom ramen för marknadsekonomiska instrument och en tillväxtorienterad politik. Bara en politik som tillåter framväxten av en inhemsk marknadsekonomi i låginkomstländer kan i längden öka resurserna till de mest utsatta. Hållbar utveckling utgör redan i dag ett mål för Sverige utvecklingsfinansier Swedfund och ett prioriterat mål inom exempelvis EU-kommissionens föreslagna globala strategi Global Gateway för finansiering av infrastruktur i utvecklingsländer. Sverige stöttar också privata investeringar i utvecklingsländer via Exportkreditnämnden. Vi vill också omfördela medel från det befintliga biståndet för att möjliggöra att mer pengar öronmärks för klimatbistånd, inte minst för att minska utsläppen i utvecklingsländer.

På kort sikt handlar det om att stärka det humanitära biståndet, för att människor som är i akut behov av humanitärt stöd ska få den hjälp de behöver.

Rätten och tillgången till mat världen över hotas nu ytterligare som ett resultat av Rysslands invasion av spannmålsproducenten Ukraina. Som ett led i att bekämpa fattigdom och hunger vill Kristdemokraterna att en större andel av biståndet avsätts till FN:s livsmedelsprogram. Ett bevisat kostnadseffektivt sätt att hjälpa människor ur extrem fattigdom och förhindra att barn föds in i fattigdomspsykeln är kontantstöd.

På längre sikt handlar det om att stärka utvecklingsbiståndet och ge långsiktigt stöd till utbildning, jordbruk, entreprenörskap och självförsörjning.

En stärkt privat äganderätt är ett viktigt led i fattigdomsbekämpningen. Stöd till det lokala näringslivet bör i större omfattning kanaliseras genom exempelvis mikrokreditprojekt.

Gamla lån från industrialiserade länder till utvecklingsländer bör i högre utsträckning avskrivas eftersom dessa hämmar utveckling och minskar investeringsviljan. Skuldavskrivning kan dock inte ske utan motprestation i form av mänskliga rättigheter, demokratisering och marknadsekonomiska reformer. Fler globala avtal bör komma till stånd för att motverka skatteflykt, där företag etablerar sig och tar del av naturtillgångar, men sedan undviker att betala skatt där.

I många länder är utarmning av de lokala naturresurserna, skövling av urgamla regnskogar och värdefulla kolsänkor, ett sätt att tjäna snabba pengar. Mindre nogräknade utländska bolag kan driva på denna negativa spiral, med benäget tillstånd av korrupta lokala politiker, till irreparabel skada för både den lokala närmiljön och det globala klimatet. Sverige bör verka genom EU för att kraftigt reducera importen av produkter som bidrar till avskogningen, och samtidigt hjälpa de producerande länderna med expertis och stöd för att ställa om till en klimatomåttlig hållbar produktion.

Vi anser liksom Riksrevisionsverket att möjligheterna för givarländer att gå in som garantier för lån till utvecklingsprojekt i fattiga länder inte utnyttjas fullt ut. Vi stöder de analytiker som anser att detta beror på att Sida hellre fokuserar på projekt som ger större möjlighet att nå biståndsmålet om 1 procent. Garantiverksamheten ger, under förutsättning att den sköts noga så att förluster hålls nere, betydligt mer pengar till reell utveckling än traditionellt bistånd, men beloppen syns som sagt inte i biståndsmålet.

Därtill vill vi att större andel av biståndet via FN går genom FN-organisationer som UNHCR, WFP och UNICEF.